

امام خمینی رحمۃ اللہ علیہ و مفاہیم اخلاقی

(۱۱)

تملّق و چاپلوسی

ابوالفضل ہدایتی

هدایتی فخرالدود، ابوالفضل، ۱۳۳۴ -

تملق و چاپلوسی / نویسنده ابوالفضل هدایتی. - تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۶، ۱۴۱ ص. - (امام خمینی رحمه الله و مفاهیم اخلاقی: ۱۱)

ISBN: 978 - 964 - 335 - 875 - 4

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۱۳۱؛ همچنین به صورت زیر نویس.

۱. خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. - نظریه درباره تملق. ۲. تملق. الف. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) - دفتر قم.

مؤسسه چاپ و نشر عروج، ب.عنوان.

۹۵۵ / ۰۸۴۲

DSR ۱۵۷۴ / ۵ / ت ۸۶

۱۰۳۴۳۰۲

کتابخانه ملی ایران

کد / م ۲۲۵۰

مؤسسه چاپ و نشر عروج

تملق و چاپلوسی

- ☐ طرح و نظارت: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) - دفتر قم
- ☐ نویسنده: ابوالفضل هدایتی
- ☐ ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س))
- ☐ چاپ اول: ۱۳۸۶
- ☐ شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
- ☐ قیمت: ۸۰۰ تومان

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۲۰۹۸۷۳ - دورنگار: ۹۱۵ - ۶۶۴۰۰۰

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• هرم مطهر حضرت امام خمینی (س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۹

• کلبه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	درآمد
۱۷	تعریف تملق و متملق
۱۸	واژگان مترادف
۲۰	ستایش درست و نادرست
۲۳	عزت یا ذلت
۲۳	پیامبران و عزت انسان‌ها
۲۶	خودسازی برای عزت بخشی
۲۸	زبان، مایه عزت و ذلت
۳۱	تملق در بستر قدرت
۳۳	تملق و تبلیغ رسانه‌ای
۳۶	آسیب شناسی عزت فردی و اجتماعی
۴۱	ویژگی‌های فرد و جامعه سالم
۴۳	تکلیف شناسی و خدمت رسانی
۶۰	خودباوری و نوآوری

- عوامل پیدایش رفتار تملق‌آمیز ۶۷
- الف - عرصه مدیریت ۶۷
۱. خود بزرگ‌بینی ۶۸
۲. خودپسندی ۶۸
۳. خودکامگی ۷۰
۴. انتقاد ناپذیری ۷۲
۵. ستایش طلبی ۷۴
- ب - عرصه زیر مجموعه مدیریت ۷۸
۱. خودکم‌بینی ۷۹
۲. منفعت‌اندیشی و فرصت‌طلبی ۷۹
- چاپلوسی از دیدگاه امام خمینی علیه السلام ۸۵
- واقعیت حمد و ستودن ۸۵
- ستایش و نکوهش در کلام انوری ۸۹
- شناختن و نشانشیدن در دیدگاه مولوی ۹۱
- خوشایندی انسان از ستایش دیگران ۹۳
- امام خمینی علیه السلام و تملق‌ستیزی ۹۹
- هراس و دلهره امام از شنیدن ستایش‌ها ۹۹
- تأکید امام علیه السلام بر همراهی علم و تقوا ۱۰۳
- پخش اخبار مردم و تشویق آنان ۱۰۴
- طرد تملق‌گویان از حوزه مسئولیت و مشاوره ۱۰۵

مبارزه با آخوندهای دریاری و متملق	۱۰۵
تمایل نداشتن امام به شنیدن تعریف و تمجید	۱۰۹
راه کارهای ایجاد جامعه بدون تملق	۱۱۱
خودشناسی	۱۱۲
معیار بودن کار و خدمت	۱۱۹
برنامه ریزی و قاطعیت در مدیریت	۱۲۱
همراهی تمجید و انتقاد از دیگران	۱۲۶
کتاب نامه	۱۳۱

حجاب‌های چندی، نسل جوان را از شناخت اندیشه‌های جامع و منظومه فکری و گستره شخصیت امام خمینی علیه السلام باز می‌دارد. یکی از این پرده‌ها، حجاب معاصرت یا هم‌روزگاری است. این نکته موجب شده است تا دقیقاً گستره و نفوذ اندیشه و آرای امام آن گونه که باید، شناخته نشود. غلبه بر این مانع غالباً تنها از طریق گذر ایام حاصل می‌گردد.

دومین حجاب نقش قدرتمند سیاسی امام است. چهره مسلط امام در عرصه سیاست چند دهه اخیر کشورمان، هرچند برکت‌زا و ارجمند بوده، اما مانع از آشکار شدن دیگر ابعاد ایشان گشته است. در نتیجه بُعد سیاسی ایشان بر دیگر ابعاد و به ویژه بعد اخلاقی و عرفانی ایشان غلبه داشته و کسانی که ایشان را می‌شناسند بیش‌تر از رهگذر سیاست است.

سومین حجاب، پیشینه علمی ایشان و واژگان خاصی است که برای بیان اندیشه‌های خود برمی‌گزیدند. ایشان به دلیل بهره‌مندی گسترده از دانش‌های مختلف اسلامی چون فقه، اصول، تفسیر، کلام، عرفان و فلسفه، دارای واژگانی گسترده بودند. نگاهی به آثاری چون شرح چهل حدیث یا شرح حدیث جنود عقل و جهل این نکته را آشکارتر می‌سازد. این گستره واژگانی

گرچه بیانگر عمق اندیشه‌های امام است، اما فهم آرای ایشان را برای کسانی که از چنین زمینه‌ای برخوردار نیستند، دشوار می‌نماید.

مجموعه "امام خمینی علیه السلام و مفاهیم اخلاقی" کوششی است برای فرارفتن از پاره‌ای از این حجاب‌ها و آشنا ساختن نسل جوان با یکی از ابعاد اساسی امام؛ یعنی بعد اخلاقی. نویسندگان این مجموعه کوشیده‌اند تا مفاهیم کلیدی اندیشه اخلاقی امام را به گونه‌ای منظومه‌وار توضیح دهند و زمینه را برای درک کامل‌تری از آرای اخلاقی امام فراهم آورند. مفروض نویسندگان این مجموعه آن بوده است که نقطه عزیمت امام، اخلاق بوده و حتی نگاه ایشان به سیاست از این منظر بوده است، لذا پدید آوردن چنین مجموعه‌ای برای فهم اندیشه مرکزی ایشان لازم است.

در ارائه این مجموعه جنبه‌های زیر مورد توجه خاص نویسندگان بوده است:

۱. رعایت نثر معیار و توجه به اصول درست نویسی؛
۲. رعایت جنبه برانگیزندگی در نوشته، چرا که هدف اخلاق، برانگیختن انسان و تشویق او به تغییر خویش است، و در عین حال پابندی به جنبه استدلالی بحث؛
۳. بهره‌مندی از میراث ادبی و اخلاقی گذشته و پیوند آرای امام بدان؛
۴. کوشش جهت ارائه نگاهی تازه و کارگشا به مباحث اخلاقی؛
۵. فراهم آوردن زمینه برای پیش بردن چنین مباحثی با تأکید بر نیازهای جامعه.

با توجه به این نکات، سلسله مباحث "امام خمینی رحمته الله علیه و مفاهیم اخلاقی" فراهم آمد لیکن به دلیل تازگی ممکن است پرسش‌هایی را برانگیزاند که از آن استقبال می‌کنیم و همچون امام بر این باوریم که انتقاد و حتی تخطئه در نهایت، به سود انسان است.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی رحمته الله علیه - دفتر قم